

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 544/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. M. zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Vorobelovou, Advokátska kancelária, Bajzova 2, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tv 4/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2014 doručená sťažnosť M. M. (ďalej len „sťažovateľ“) zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Vorobelovou, Advokátska kancelária, Bajzova 2, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tv 4/2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na okresnom súde je pod sp. zn. 4 Tv 4/2013 vedené konanie o obžalobe proti sťažovateľovi pre dva skutky, ktoré sú v nej právne kvalifikované ako prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b) a c) Trestného zákona (bod 1 obžaloby) a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona (bod 2 obžaloby).

Po vykonaní a skončení dokazovania na hlavnom pojednávaní konanom 15. apríla 2014 bol okresným súdom v prítomnosti sťažovateľa, okresného prokurátora i právneho zástupcu poškodených vyhlásený rozsudok v predmetnej veci, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným vo všetkých bodoch obžaloby, zároveň mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, ktorého výkon bol okresným súdom podmiennečne odložený na skúšobnú dobu dvoch rokov, a taktiež mu bola uložená povinnosť nepriblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia, ako aj „*nahradiť jej škodu v adhéznom konaní*“.

Sťažovateľ na uvedenom hlavnom pojednávaní ústne do zápisnice zahlásil podanie odvolania proti rozsudku z 15. apríla 2014, a to proti výroku o vine a treste, výroku, ktorým mu bola uložená povinnosť nepriblížiť sa k poškodenej a nahradiť jej škodu, ako aj proti konaniu, ktoré vydaniu tohto rozsudku predchádzalo. Odvolanie bolo následne 28. apríla 2014 sťažovateľom písomne odôvodnené podrobnými dôvodmi.

Podaním z 10. júna 2014 sťažovateľ okresný súd požiadal o doručenie písomného vyhotovenia rozsudku z 15. apríla 2014. Okresný súd na túto žiadosť sťažovateľa odpovedal tým, že mu doručil podpredsedom okresného súdu schválenú žiadosť sudcu o predĺženie lehoty na vypracovanie písomného rozsudku, v ktorej mu lehotu na vypracovanie rozsudku v predmetnej veci predĺžil do 30. júna 2014.

Sťažovateľ 25. júla 2014 požiadal okresný súd, aby spis v predmetnej veci predložil odvolaciemu súdu, a zároveň ho upozornil, že lehota na podanie odvolania podľa neho

uplynula ešte 30. apríla 2014. Predseda okresného súdu na túto žiadosť sťažovateľa nereagoval. V júli 2014 bolo sťažovateľovi doručené predsedníčkou okresného súdu schválená žiadosť sudcu o predĺženie lehoty na vypracovanie písomného rozsudku, ktorou bola lehota na vypracovanie rozsudku v predmetnej veci predĺžená do 13. augusta 2014.

Z uvedeného vyplýva, že predseda okresného súdu, ktorý dvakrát po sebe predĺžil zákonnému sudcovi v predmetnej veci lehotu na vyhotovenie písomného rozsudku, podľa sťažovateľa „*odobril postup sudcu*“, a preto podľa názoru sťažovateľa podanie sťažnosti na prietahy by v predmetnom konaní bolo iba formálnym prostriedkom nápravy.

Do dňa podania sťažnosti sťažovateľovi nebolo doručené písomné vyhotovenie rozsudku okresného súdu z 15. apríla 2014, od vyhlásenia ktorého uplynuli štyri mesiace, a to len z dôvodu vysokej pracovnej zaťaženia sudcu, ktorý si plní svoje služobné povinnosti, prednostne vybavuje väzobné veci a vyhotovuje rozsudky v starších a právne zložitých veciach. Uvedenému odôvodneniu postupu zákonného sudcu v predmetnej veci podľa sťažovateľa chýba bližšia špecifikácia trestných konaní, najmä ich počet a zdôvodnenie, aby mohla byť vykonaná kontrola opodstatnenosti jeho požiadavky na predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku, a taktiež v ňom chýba návrh zákonného sudcu na odstránenie nedostatkov zrejme v organizácii vybavovania agendy trestných vecí, keďže je tak zaťažený, že dochádza k vybavovaniu trestných vecí v neprimeranej lehote.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s celkovou dĺžkou konania pred okresným súdom, nedodržaním lehoty na vyhotovenie rozsudku z 15. apríla 2014, resp. bezdôvodným predĺžením lehoty na jeho vyhotovenie, ako aj nepredložením trestného spisu odvolaciemu súdu, resp. nedodržaním zákonného procesného postupu.

Postup okresného súdu v predmetnom konaní u sťažovateľa vyvoláva pocit nespravodlivosti a diskriminácie, pretože okresným súdom sú v jeho činnosti

uprednostňované právne zložitejšie veci, ako je vec sťažovateľa. Okresný súd pritom neberie ohľad na skutočnosť, že sťažovateľ dosiaľ nie je právoplatne odsúdený, proti rozsudku okresného súdu z 15. apríla 2014 sa odvolal a v odvolacom konaní môže preukázať svoju nevinu a dosiahnuť zmenu tohto rozsudku. V dôsledku postupu okresného súdu v predmetnej veci sa predlžuje obdobie jeho právnej neistoty, ktorá je navyše, čo sa týka pocitov krivdy, znásobená tým, že sťažovateľ je postavený mimo činnú vojenskú službu.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavný súd požiadal, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 dohovoru bolo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tv 4/2013 porušené, prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, prikáže okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prietáhov a zaviazá tento súd zaplatiť mu trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Námietky sťažovateľa smerujú proti postupu okresného súdu po vyhlásení rozsudku z 15. apríla 2014 a týkajú sa postupu pri písomnom vyhotovení tohto rozhodnutia a vykonania úkonov súvisiacich s podaným odvolaním sťažovateľa na okresnom súde ako súde prvého stupňa.

Zo sťažnosti a z jej príloh, ako aj z vlastných zistení ústavného súdu vyplýva, že okresnému súdu bola obžaloba v predmetnej veci doručená 8. júla 2013. Rozsudok

v predmetnej veci bol okresným súdom vyhlásený 15. apríla 2014 a písomne vyhotovený a zaslaný stranám v konaní i poškodeným 11. augusta 2014. V čase rozhodovania ústavného súdu okresný súd nemal vykázané doručenie rozsudku okresného súdu z 15. apríla 2014 právnej zástupkyňi sťažovateľa, t. j. okresnému súdu nebola vrátená späť doručka preukazujúca túto skutočnosť, a iba z tohto dôvodu spis v predmetnej veci ešte nebol okresným súdom predložený na rozhodnutie o sťažovateľom podanom odvolaní odvolaciemu súdu.

Podľa názoru ústavného súdu postup okresného súdu v predmetnom konaní v období po vyhlásení jeho rozsudku z 15. apríla 2014 nemožno hodnotiť ako konanie s priet'ahmi, ktoré by malo za následok porušenie označených práv sťažovateľa.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej opakovane vyslovil, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01), a v prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ (ojedinelý priet'ah) v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), nevysloví porušenie práva zaručeného v tomto článku, ale sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v predmetnej veci bol poznačený len krátkodobým a ojedinelým priet'ahom, ktorý však nenadobudol intenzitu porušenia označených práv sťažovateľa, a v súčasnosti okresný súd vykonáva úkony súvisiace s podaným odvolaním smerujúce k predloženiu spisu v predmetnej veci odvolaciemu súdu. Pravdivosť uvedeného konštatovania týkajúceho sa postupu okresného súdu v predmetnom konaní potvrdzuje napokon aj samotná skutočnosť, že okresný súd ako súd prvého stupňa v predmetnej veci rozhodol už 13 mesiacov po podaní obžaloby, resp. začatí predmetného konania.

Z uvedených dôvodov preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. septembra 2014